

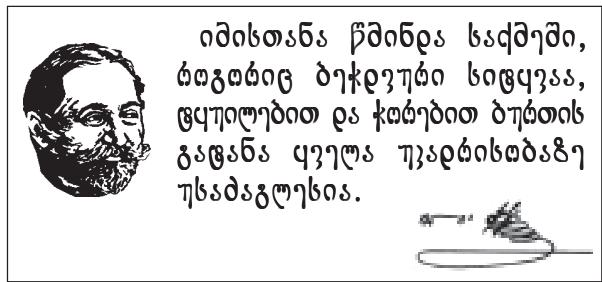
საქართველოს

დაარსებულია
1918 წლის.

სამშაბათი, 2 მაისი, 2006 წელი.
№ 85 (5423)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

გაუძინ ის მუხლე

ლესებერგის გილ
კონტაქტი? მაშიც დად
კარგი კონტაქტი!

როდი იწერიან ის. გვარის და მისი
ნიუ გვარის და მისი
მიგომის ერთობენ?

ის. გვ-2 გვ-3.

ეალგატონი
ნაი ბრეგვაპე
შეცდომაშია
შეყვაილი

ის. გვ-7 გვ-8.

კალაპა – სიმბოლი
ნაკრები

ის. გვ-13 გვ-14.

კლანების 100 ყველაზე
გავლენიანი
კადამიანის სია

ის. გვ-11 გვ-12.

ქართული პოეტის
ღეღოთვალმა
ღამირევა...
ის. გვ-6 გვ-7.

אַתָּה

ამ ასო-ნიშანთა საფუძველზე დებული შესაძლებელი ხდება თვითონ ხა-
გარი სეფექალის შესახებ წარ-
მოდგენის შექმნა.

Aleph – სეფექალის სახელ-საწყობებლის ჸირველი ასო – უზენაას, დიდაგინას, სიბრძნის, ნიშ-

საეს გვიორგვისს, სიიონშეს ხიძ-
ნავს, ანუ მზერას ზევით და ქვე-
ვით, როგორიც ბავშვის მიმართ
დედის მზერაა. ამად ატეპს სუ-
ლაც არ ეჭირვებოდა ოაფის მიჯ-
ნერის თესლის მოსინჯვა იმის გა-
საგებად, დიჭის გააჩენდა თუ გო-
ვოს, რაკიდა სიბრძნის იდუმალე-
ბაში კველაყა მონაწილეობს, რაც
ზევით არის, და კველაყა, რაც ქვე-
ვით არის, და ეს იდუმალება წი-
ნასწარ ვარაუდს არ ექვემდება-
რება. ალეფ – დასაბამია, სუკო-
ველ დანარჩენ ასოს მოიცავს და
შვიდეულის, ანუ კვირის შვიდი
დღის გაცხადების დასაბამს აღ-
ნიშნავს.

Teth – ებრაული ანბანის მეცხრე ასოა, რომლის ციფრული მნიშვნელობაა ჩვეულებრივ „9“. წიგნში *Tem u n a h T e t h* – შაბათს ნიშნავს, რაც იმის მაჩვენებელია, რომ იგი ცოორილი სატურნის, ანუ ზუალისა და ღვთაებრივი სულის მოთქმის ნიშნის ქვემდებარება; თვინიერ ამისა, ეს ასო პატარძალსაც ნიშნავს, უკეთუ შაბათი პატარძალია. რაც იმ ფრაზიდან გამომდინარეობს, რომელსაც გვამცნევს *Jesch.* XIV, 23; აგრეთვე კავშირი აქვს გამოცოცხლასთან, დაგვასთან, ეს კი ნადგურცემასა და უძმერთობის დაკარგვას ნიშნავს, ოღონდ, გარდა ამისა, ძალის ნიშანიც არის. სეფექალი ატეპი მხარს უჭერდა ცნობილი ხაბარული პოლემიკის⁷ ებრაელ მონაწილეს, ქამარზე კი მუდამ თავისი მიჯნურის მოკადისა ალ-საფერის⁸ თავის ქალა, ანუ კენჩხა ეკიდა, რომელსაც პილაილიან მიწას აჭმევდა, მარილიან წყალს ასმევდა და თვალების ფოსოებში ღილილოებს ურგავდა, რათა იმ სოფლად კისრის დანახვა შესძლებულია.

He დევითის საწოდებლის მეოთხე
ასოა, რომელიც სიმბოლურად გა-
მოხატავს მკლავს, სიმძლავრეს,
ძალუმ მოქნევას, სისასტაკეს
(მარცხენა გვლაბი) და კეთილ-
მოწყალებას (მარჯვენა), აგრეთვე
მაღლარს, მიწაში ჩარგულსა და
კას მიმაგრებულს.

ს ეფუქალი ატეპი ხაგარულ პო-
ლემიკაში ძალიან ენამჭევრი იყო.
მან წართქვა: — ცით მოსულმა
აზრებმა ისერიდად ჩამჩეურება, ვი-
თარცა თოვლმა; მერმე ძლივებ-
და გავთბი და კინაღამ სიცოცხ-
ლე მომვაწრათა...

გამოცემას. დასაწყისი
იხ. „სრ“ № 51-84.

ANSWER

არ დარჩენილა, რომელიმე შესაბამისი ლექსი წყალივით რომარ არ სცოდნოდა და რაგინდარა დროს სხაპასხუპით არ გეთქმევინებინა. ლექსები, რასაკვირველია, ხაზარულ ენაშედ იყო შეთხელი და თუთიყუშიც ხაზარულად მოსთხვამდა. იმის მერე, რაც ხაზართ ხელი აიღეს თავიანთ რჯულტედ, ხაზარულმა ენამ სწრაფად იწყო გაქრობა, და მაშინ სეჭუქალმა ატეპმა სუყველა თუთიყუში გაუშვა, გაათავისუფლა. თანაც დააბარა: – წადით, გაფრინდით და სხვა ფრინველთაც ასწავლეთ ეს ლექსები, რადგან აქევენი მაღლე აღარცვის ცეოდინებათ... თუთიყუში შავიბრძვისპირეთის ტყეებს შეერივნენ. იქ ისინი სხვა თუთიყუშმა ასწავლიდნენ თავიანთ დაზუთხულ ლექსებს,

ველა იმ ჩანაწერის გაერთიანების ცდა, რომელთაც საუკუნეობით აგროვებდნენ სიმართა შებადური, და რომელ ჩანაწერებშიც აღბეჭდილი იყო ამ მებადურთა გამოცდილება თუ ჭირნახულობა. სეფექალ ატეპის მიჯნურიც სენებულ სექტას ეკუთვნიდა, მეტიც – იმის ყოვლის უფრო გამორჩეულ წევრთა სათვალაგზი ყელყელაობდა, თუმცა ყმაშვილებიც იყო და თვალიც გრძლად მჭრელი ვერა ჰქონდა. აგეპის ერთ-ერთი ლექსი მღვდელმასახურთა ამ სექტის ეძღვნება:

საღამოთი როს ვიძინებთ, მთელი
ლი არსებით მსახიობნი ვხდებით
და მუდამ სხვა სცენაზედ გადავ-
დიგართ, რათა ჩვენი როლი ვი-
თამაშოთ. ხოლო დღისით? დღი-

მილორად პავილი

ყვითელი წიგნი

ებრაული წყაროები ხაზართა საკითხებს შესახებ

ის სხვანი კიდევ სხვათ აბეტირე-
ბინებდნენ, და ამასიმასობაში დად-
გა დრო, როს სეფექალ ატეპის ლექ-
სები მარტოლევ თუთიყუშთღა
იცოდნენ და ხაზარულადაც მარ-
ტო ისინიღა მეტყველებდნენ. XVII
საუკუნეში შავი ბეღვის ერთ-ერთ
ნაპირზე დ ვიღაცას ხელთ ჩაუარდა
ერთი თუთიყუში, რომელიც შავან
გაუგებარ ენაზედ ხან ერთ ლექსს
მოსთქვამდა, ხან მეორეს. როგორც
მერმე იმ თუთიყუშის შემძებელი
და უკვე პატრონი ცარგრადელი
დიპლომაგი აბრამ ბრანკოვიჩი⁷
ამტკიცებდა, ის ენა ხაგართა ენა
იყო. მან, აბრამ ბრანკოვიჩმა, ერთ-
ერთ თავის მდივანა-მწერალს
უბრძანა, დღენიადაგან ეწერა ყვე-
ლაფერი, რასაც თუთიყუში წარ-
მოთქვამდა, რამეთუ იმედოვნებდა,
რომ ამგვარად თავის მოუკრიდა
„თუთიყუშისეულ ლექსთ“, ანუ სე-
ფექალ ატეპის პოვების. როგორც
ჩანს, სწორედ ამ გზით აღმოჩნდა „თუთიყუშისეული ლექსები“
დაუბმანესის მიერ გამოცემულ
ხა გარე ულ ხით ყველი კონ-
ცენტრი . . .

შენ კი, შენ იმად მოდიხარ მა-
ყურებელთა დარბაზში, რათა
ჩვენს წარმოდგენას უყურო, და
არა იმად, რომ იმ წარმოდგენაში
ითამაშო. ნეტამც მაშინ დამად-
გა თვალი, როს ჩემი როლი ფარ-
საგად მეცოდინება, რამეთუ არ-
ცვინ არის კვირაში შვიდსავვე
დღეს ბრძენი და სახეორი.

ცოცხალია აგრეთვე თქმულება, რომ ხაზართა სასახლის კარგედ ებრაელ მოციქულთ იხსნეს სეფექალი ატეპი არაბ და ბერძნებისათვის გულისწყორმისგან, იმათ იმდენი ქნეს, მაინც დაიყოლიეს მსაჯული, რომ ქალის მაგივრად მიჯნური დაესაჯათ იმისი, სიგმრების მებადურთა სექტის ხაზარი მღვდელმთავარი. სეფექალი ატეპი ამ განჩინების თანახმა გახდა, და მიჯნური წყალგედ დაკიდებულ გაღლიაში გამოუწყვევდიეს. თუმცა ვერც თავად სოდათვი, ადამარჩა საჯავალი:

დაუბმანის იოანესი (XVII სა-
უკუნე) – „typographus Ioannes
Daubmannus“, პოლონელი წიგ-
ნის გამომცემელი. XVII საუკუ-
ნის პირველ ნახევარში პრეს-
აში გამოიცა პოლონურ-ლათინუ-
რი სიტყვისკრინა, თუმცა ეგვევ სა-
ხელ-გვარს ხელდავთ ბეკა ეგვე სიტყ-
ვისკრინა პირველ გვერდზედაც.
ერთიან გარე სიტყვისკრინა

კვეს ინკვიტიციის ბრძანებით,
თუმცადა ორი ცალი ამ ბედს გა-
დაურჩა და შემოინახა. სიტყვის-
კონის მასალა, რომელიც ხაზართა
საკითხზე შექმნილი სამი წიგ-
ნისგან შედგება, როგორც ბევ-
რი რამიდან ჩანს, დაუბმანესმა
აღმოსავლეურქრისტიანული ეკლე-
სიის ერთ-ერთი ბერისგან მოი-
შოვა, თუმცა მერმე თავადაც ავ-
სებდა ამ სიტყვისკონას, ასე რომ
იგი ხა გა მო ის ხი გვი ის -
კო ხი ის არა მარტო გამომცემ-
ლად, არამედ რედაქტორადაც უნ-
და მიგიჩნიოთ. ეს იქიდანაც ცხა-
დია, თუ რა ენებია გამოყენებული
სსენტულ გამოცემაში. ახსნა-გან-
მარტივობათ ლათინური ტექსტი
თვითონ დაუბმანუსს უნდა ეკუთ-
ვნოდეს, რადგან ბერს, რა თქმა
უნდა, არ ეცოდინებოდა ლათი-
ნური. თავად სიტყვისკონა კი და-
ბეჭდილი იყო არაბულ, ძველებ-
რაულ და ბერმნულ, აგრეთვე
სერბულ ენებზე იმ სახით, რა
სახითაც ტექსტი ხელთ ჩაუკარ-
და გამომცემელს.

აბ ცნობითაგან განსხვავებით, ერთ-ერთი გერმანული წყარო ამ-ტკიცებს, რომ ხ ა ღ ა რ უ ლ ი ს ი ტ გ ვ ი ს ს კ რ ნ ი ს 1691 წელს გამომცემელი დაუბმანუსი და XVII საუკუნის პირველ ნახევარში პო-ლონერი სიტყვისკონის გამომცე-მელი დაუბმანუსი სხვადასხვანი არიან. იმის შესაბამისად, რასაც ეს პრუსიული წყარო იუწყება, მრწვერი, ანუ უმცროსი დაუბმანუსი ჯერეთ კადეკე ადრე ბაგშვილაში მძიმე რამ სხებას დაუგონჯებია. იმხანად სულაც არა ითანეს და-უბმანუსი, არამედ ნამდვილ სა-ხელ-გვარად იაკონ ფამ დავით ბექ იახია ყოფილა. ამბობდნენ, მა-ვანმა დედაკაცმა, რომელსაც სა-ლენგრიო სალებავები დაპქონებია, ერთხელ უკან კრულვა-წყევლა მი-აყოლათ — დაკრულვილის გვევლის დღითაც და დამითაცათ. რაგომ დასწყევლა მან პატარა ბიჭი, არა-ვინ იცის, მაგრამ წყევლაშ გაჭ-რა და საწყალ ბიჭი მალევე უწია. ადარის პირველი თვის დამდეგს პატარა იაკონი დათოვლილი ქუ-ჩით შინ ჩხალსახბრ მოხრილი მი-ვიდა. ის დღე იყო, და იმას სწო-რად აღარ გაუვლია. ერთ ხელს მიწაზე მიათრევდა, მეორეთი კი თმაში ჩაბდეუჯული დაპქონდა სა-კუთარი თავი, რომელიც მხრებ-ზე თავისით არ უჩერდებოდა. სწორედ ამიტომაც მიპყო მან ხელი საგამომცემლო საქმეს — მხრებ-ზე ჩამოიდებული თავი არამცუ ხელს უშლიდა ამდაგვარ სამუშა-ოში, პირიქით, უკეთეს სამსახურს უწევდა. დაკრულვილ ბიჭს ერთი გაცინება გაუცინია და უთქვამს, გინდა, გახია, გინდა გაფხრიწულ, დაპქირავებია ნამდვილ დაუბმა-ნუსს, თვითონ იმას, უფროსს, ითანებს, და არც უნანია. როგორც რომ ადამმა კვირის სუყოველ დღეს დაარქვა თავ-თავისი სახელი, იმა-ნაც წიგნის კამბვის შეიძლავე სა-ცოდნებელს თავ-თავისი სახელი მოუძებნა; ყეთიდან ცალკეული ასოები რომ ამოჰქონდა, თითო-ეულისთვის სათანადო სიმღერას აკვლევდა, და ერთი შეხედვით მა-ვანს იქნებ უფიქრა კიდეც, უგ ისე დაალხენილი ჩანს, თავის აკადო-კარი კრძალას არ იძება.

ତାର୍ଗତିନା
ଧୂରାମ ଧରିଦାତାତ୍ତ୍ଵବୀଳେବା

მცხოვის რაიონის სოფელ ლისის სპობულოს
ტერიტორიაზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლ-
სამეურნეო დანიშნულების მიზის პრივატიზაციისათვის

የኢትዮጵያውያን የአዲስአበባውያን ምኞችዎን ሲ አጠቃላይነት

